

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d-a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

SUMAR :

Observațiuni asupra Proiectului de lege, prezentat de d-l ministru de justiție, asupra Corpului de avocați, (urmare) de d-l Em. M. Dan.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Inalta Curte de Casație și Justiție, s. I : Zoe Gr. Păunescu cu Gh. Alexescu și alții.

JURISPRUDENȚA STREINĂ :

Trib. Imperiului German (Reichsgericht) Curtea de Casație, cu o Observație de d-l D. Alexandresco.
Informație

Observațiuni asupra Proiectului de lege, prezentat de d-l ministru Eug. Stătescu, asupra Corpului de avocați

(Urmare) (*)

Capitolul ce urmează este intitulat : «*Despre incompatibilități și Obligațiuni profesionale*».

Legea actualmente în vigoare nu vorbește nimic despre incompatibilități. Urmând textul legii franceze din 22 Ventose, anul XII și al Ordonanței din 20 Noembrie 1822, legiuitorul român ar fi trebuit să înscrie încă din 1864, în legea asupra corpului de avocați, dispozițiunile privitoare la incompatibilități pe cari le găsea în art. 42 al ord. din 1822. Și ar fi fost indicat legiuitorului nostru să facă acest lucru, cu atât mai mult, cu cât înainte de 1864, exista în țara noastră oare cari dispozițiuni privitoare la incompatibilitate între profesiunea de avocat și anumite slujbe. Așa, într-o circulară a departamentului dreptății publicată în *Buletinul* sub No. 13645 din 1 Noembrie 1836, se spune că «amploiații judecătorilor sunt opriți de a fi vechili și avocați ai părților ce se prigonesc». Printr-o altă circulară din 13 August 1843, sunt opriți «Slujbașii logofetei și ai divanurilor a se face avocați la vre-o pricină». Aceiași incompatibilitate rezultă în fine din dispozițiunea cuprinsă în ofișul domnesc de la 3 Februarie 1847 al Domnului

(*) Vezi *Curierul Judiciar*, No. 14 și 15 din 1903.

George Bibescu, între profesiunea de avocat și funcțiunea de șef de masă la cancelaria ministerului dreptății, de greșier la tribunalul său de ajutor pe lângă greșierii Divanurilor.

Nu știu ce considerațiuni au determinat pe legiuitorul nostru din 1864 să treacă peste textul articolului 42 al legii ce 'i-a servit de model, și să dea cu totul uitărei, tradițiunea ce exista în țară; constat numai că dacă s'ar fi ocupat de chestiunea aceasta încă de pe atunci, de sigur că dispozițiunile din art. 11 al noului proiect, ar părea mai puțin amare de cât par acum, pentru mulțimea acelor pe cari 'i vizează.

Orî cum ar fi și orî câte dureri ar pricinui crearea acestui principiu, el trebuie să fie înscris în legislațiunea noastră, după cum este și trebuie să fie înscris în legislațiunea tuturilor țărilor civilizate.

Iată cum este redactat art. 11 din proiect, care stabilește principiul incompatibilității :

Art. 11. «Profesiunea de avocat e incompatibilă cu toate funcțiunile de ordine administrativă și judecătorească, afară de cazul când avocatul e chemat conform art. 117 din Procedura civilă, să completeze provisoriu o instanță. E incompatibilă asemenea cu orî-ce funcțiune plătită cu o leafă de stat, comună sau județ, afară de aceea de avocat al acestor instituțiuni sau al orî-cărui altor instituțiuni publice sau private. Ea este incompatibilă în fine cu profesiunea de agent-comptabil, de agent de afaceri și cu orî-ce comerț în genere».

Principiul incompatibilității profesiunii de avocat cu orî ce altă funcțiune salariată are, cred eu, drept fundament, două mari interese : I) Interesul științei și al îndeplinirii datoriei, de o parte ; II) Interesul înlăturării unei concurențe ne drepte, de altă parte.

Este netăgăduit astăzi adevărul, că progresul științei stă în specializare. Ce puțin depărtată de timpurile creatorului său Hipocrat, ar fi medicina, dacă n'ar fi existat specializarea, care să 'i dea dezvoltarea uriașă ce vedem că o are în timpurile noastre !

Avocatul care pe lângă profesiunea lui va mai avea și alte ocupațiuni, va pierde în orele con-

sacrate ocupațiilor străine, un timp care ar fi profitat și științei, 'i ar fi profitat și sie'si, dacă 'l ar fi consacrat numai profesiei.

În țară la noi, cu deosebire, unde oamenii de drept dau un contingent covârșitor luptelor politice, este cuminte și poate chiar în interesul evitării unei surmenări eventuale, a'î dispensa de însărcinări multiple care 'i împiedică a pune în serviciul fie căreia din aceste ocupațiuni, toată forța de energie necesară. Va dispărea cu chipul acesta pentru densii, regretul ce de sigur 'l simt, văzând că sunt împedicați în perfecta îndeplinire a datoriei lor, de o excesivă cumulare de atribuțiuni.

De altă parte se va înlătura, cum ziceam, o concurență nedreaptă.

Avocatul-funcționar, va ocupa locul unui tînăr care 'și-ar fi putut câștiga pâinea dacă postul nu ar fi fost ocupat de avocat, iar funcționarul-avocat, va ocupa la bară locul pe care 'l putea ocupa un avocat ce nu are alt mijloc de existență de cât avocatura.

Să nu mi se spună că trebuie lăsat câmp deschis profesioniștilor, mai corect, poli-profesioniștilor.

Chiar dacă n'ar fi picătură de adevăr în ceea ce spuneam mai sus cu privire la imposibilitatea pentru cel cu multe ocupațiuni de a le face toate bine, și cu privire la pierderea ireparabilă pentru știință, încă socotesc că e mai dreaptă legea care, când poate, înlătură un sistem rău, datorită căruia numărul muritorilor de foame sporește, de cât legea care pornind de la un fals principiu liberal, face lupta pentru existență mult mai grea de cât ar putea fi.

Asupra art. 11 am de făcut o rezervă, în ceea ce privește pe profesorii universitari.

Eū cred că un om care a ajuns să ocupe o catedră universitară, nu trebuie lăsat să trăiască în mizerie. Și nimeni nu poate contesta că la noi în țară leafa unui profesor la universitate e cu desăvârșire insuficientă.

Între avocatură și profesorat, nici un om de valoare nu va sta la gând, și va alege de sigur avocatura. Gloria excită pe om, nevoia 'l robește.

Cred dar că legea trebuie, sau să excepteze pe profesorii de universitate cum face de exemplu legea Italiană, sau—și aceasta ar fi mai de dorit—, să li se dea acestora o leafă care să 'i pună la adăpostul nevoilor vieții, și numai în acest caz să li se aplice principiul incompatibilității.

Art. 12 din proiect coprinde o dispozițiune cu desăvârșire originală.

Iată ce zice acest articol :

Art. 12. «Avocatul care a ocupat funcțiunea de mi-

nistru, nu va putea relua exercițiul profesiei sale de cât după expirarea unui an de la eșirea sa din minister ; iar dacă a ocupat funcțiunile de ministru de justiție, numai după două ani de la aceeași dată».

Autorul acestei idei este, toată lumea o știe, d-l Titu Maiorescu. Între cea ce propunea d-l Maiorescu și cea ce propune actualul ministru de justiție, sunt două deosebiri. Prima deosebire : d-l Maiorescu cerea ca termenul înlăuntrul căruia ministrul să nu poată exercita profesia de avocat să fie de 5 ani, pe când proiectul actual cere un an și două ani ; a doua deosebire : d-l Maiorescu aplica această idee numai ministrului de justiție, pe când autorul proiectului actual o aplică tuturor miniștrilor (1).

Mă declar hotărît în contra acestei idei, și iată pentru ce :

O asemenea dispozițiune, care permite accesul unor anumite funcțiuni, numai celor avuți, constituie o violare flagrantă a două principii democratice : 1) A principiului că tot omul are drept să se bucure de fructul muncii sale oneste ; 2) A principiului care în «Declarațiunea drepturilor omului» din 1789 are cuprinderea următoare :

«Toți cetățenii fiind egali înaintea legii sunt egal admisibili la toate demnitățile și serviciile publice, după virtuțile și talentele lor».

S'ar putea spune că acest din urmă principiu nu este întru nimic atins, de vreme ce fără nici o distincțiune nimeni nu este împedecat a ajunge la demnitate de ministru. Acesta ar fi un argument subtil care n'ar putea rezista însă, celei mai ușoare critici. În adevăr, când spui unui om : «Nu te împedec de a face cutare lucru, dar te previn că dacă 'l vei face, te condamn la moarte»,

(1) Cred că este interesant să public aci expunerea de motive ce însoțea proiectul d-lui Maiorescu :

EXPUNERE DE MOTIVE

«Statul român se află într-o epocă de tranziție cât pentru deplina aplicare a principiilor stabilite prin Constituțiune în privința limitărilor puterii executive de cea judecătorească.

Inamovibilitatea nu s'a întins până acum de cât asupra magistraturii superioare, și legea de organizare judecătorească, de și prevede câte-va restricțiuni relative la titiurile de studiu și la stagiū, lasă guvernului o mare latitudine în numirea și înaintarea judecătorilor.

Câtă vreme starea țerei noastre nu ne permite încă să declarăm pe toți judecătorii inamovibili și să mărginim în mod considerabil facultatea guvernului de a 'i numi și înainta, numirile și înaintările lor rămân expuse pericolului de a se face sau de a fi bănuite că se fac după alte considerări de cât cele dictate de interesul exclusiv al justiției, de exemplu după considerări de partid politic.

Ar fi cel puțin bine ca acest pericol să nu se mai complice și cu bănuiala, nu vreaū să zic cu realitatea, că asemenea considerări, străine de interesul exclusiv al justiției, nu sunt cu totul străine de interesul personal al ministrului de justiție.

Dacă însă, în majoritatea cazurilor, miniștrii noștri de justiție se iau dintre avocați—și din 36 de miniștri, cari s'au succedat de la 1886 încoace, 27 au fost avocați—inconvenientul devine așa de pronunțat în cât m'am crezut dator, pentru a contribui la înlăturarea lui, să supun deliberării și aprobării Corpurilor legiuitoare alăturatul proiect de lege, prin care pe viitor le este interzisă foștilor miniștri de justiție exercitarea profesiei de avocat în timp de 5 ani».

Ministru de justiție, T. Maiorescu.

14 Noembrie 1900

aceasta, evident, nu însemnează că acorzi omului libertatea de a face acel lucru, ci însemnează că'l împiedici cu desăvârşire de a'l face.

Când zici unui om ce n'are alt mijloc de existenţă de cât exerciţiul profesiei de avocat: «Nu te împiedic de a deveni ministru, dar vei şti că după ce vei ocupa această demnitate, fie chiar numai o zi, nu vei mai putea exercita două ani profesia cu mijlocul căreia te hrăneşti tu şi familia ta», mai poate fi îndoială că acesta e un sistem deghisat cu care înlătură pe cel fără avere de la accesul demnităţii de ministru?

Şi atunci, nu sunt eu în drept să cred că o asemenea dispoziţiune violează chiar principiul constituţional după care «nu există în Stat nici o deosebire de clasă; toţi Românii sunt egali înaintea legii şi admisibili în funcţiunile publice⁽²⁾; toate privilegiile, scutirile şi monopolurile de clasă sunt oprite pentru tot-d'auna în Statul român»⁽³⁾?

Dacă buniore s'ar zice într'o lege că «nu pot ocupa funcţiunea de ministru de cât *cei cari au avere*», s'ar putea oare contesta că un asemenea text violează principiile înscrise în art. 10 şi 12 din Constituţiune?

Ei, ce deosebire poate fi între un asemenea text şi dispoziţiunea din art. 12 a noului proiect, care sub o formă deghisată, conduce tot acolo? De sigur nici una.

A, dacă ar exista în Constituţiune distincţiunea pe care o face d. ex. legea electorală, într'u cei cu şi cei fără avere, aşi înţelege? Constituţia însă, desfiinţând privilegiile şi boeriile, — rămăşiţi ale unor timpuri frumoase, la origină, detestabile mai în urmă, cu începutul epocii fanariote—şi inspirându-se din principiile mari ale revoluţiunii franceze, Constituţiunea zic, stabileşte prin multe din dispoziţiunile sale, cea mai perfectă egalitate.

De aceea cred, cum ziceam, că dispoziţiunea prin care se interzice foştilor miniştrii dreptul de a exercita profesia de avocat un timp oarecare după eşirea din minister, creează privilegii şi distincţiuni de clase, basate pe avuţie, şi prin urmare violează principiul formal înscrise în Constituţiune.

În afară însă de aceste consideraţiuni, sunt în contra acestei idei şi din următorul punct de vedere: Pe ce consideraţiuni să se întemeze oare crearea în ţara noastră a unei incompatibilităţi ce, după cât ştiu, nu există în nici o altă parte a pământului? Răspunsul l găsim în expunerea de motive a d-lui Maiorescu; este teama de influenţa pe care o poate exercita ministrul asupra magistratului. Recunosc că lucrul e așa, și tocmai fiind-că l recunosc, este firesc ca în-

inte de a mă pronunța asupra soluțiunii, să examinez următorul lucru: De unde provine răul și care ar fi cel mai bun mijloc pentru a'l înlătura?

De unde provine răul? Din faptul că legea de organizare judecătorească este ast-fel alcătuită — cum spune și d-l Maiorescu — în cât magistratul nu este pus la adăpostul a tot puterniciei ministrului.

Apoi dacă e așa, leacul este indicat: să fie pus magistratul într'o pozițiune care să'l apere contra influenței ministrului, să 'i-se asigure independența prin întinderea inamovibilității. Să facem cu alte vorbe și noi cea ce au făcut celelalte țări cari au constatat și la dăsele același inconvenient.

Eu nu cred că prin sistemul inventat de d-l Maiorescu s'ar putea aduce răului vre-o vindecare eficace. În adevăr, pentru a reuși cu eficacitate să scăpăm pe magistrat de influența ministrului de justiție prin mijlocul acestei incompatibilități, ar trebui să presupunem că după fie care funcționare a fie căruși ministru de justiție —, să vorbim numai despre acesta — departamentul dreptății este desființat pentru câte două ani.

Or, aceasta nu se poate concepe. Și atunci presupunând că ministrul de astă-ză a părăsit ministerul și nu va mai apare două ani la bară, într'u cât lucrul acesta va scăpa pe magistrat de influența noului ministru?

Întru câtva putea acest sistem pune la adăpost pe magistrat în contra influenței avocatului care ocupă un rol politic de frunte și despre care se crede că va veni în curând la ministerul de justiție?

Așa fiind cred că, în loc să înscrim în lege o dispozițiune ilusorie, care nu va împiedica exercitarea influenței asupra magistratului a trei categorii de miniștrii: a celor trecuți, a celor actuali și a celor viitori, este mai cuminte, este în interesul justiției, este în interesul demnității magistratului care trebuie ferit de asemenea băneli josnice și nepotrivite cu misiunea lui frumoasă, să ne gândim a înscri cât mai curând în lege, întinderea inamovibilității și crearea unor dispozițiuni cari și sub raportul avansării, să pună pe magistrat la adăpostul influenței ministrului⁽⁴⁾

Art. 13 stabilește o incompatibilitate iarăși originală. Iată ce zice acest articol:

Art. 13. «Avocatul care va fi investit cu înalta demnitate de Președinte al unuia din corpurile legiuitoare, nu va putea exercita profesia de avocat în tot timpul duratei acestei funcțiuni».

Față cu cele ce am zis asupra art. 12 cred

⁽²⁾ Vezi art. 10 din Constituțiune.

⁽³⁾ Vezi art. 12 din Constituțiune.

⁽⁴⁾ Vezi în această privință studiul asupra legii de organizare judecătorească propusă de d-l Stoicescu, *Curierul Judiciar* No. 10/902, pag. 86.

că este de prisos să spun că sunt contra incompatibilității create prin art. 13.

Art. 14. «La cas când un avocat va fi primit vre-una din funcțiunile declarate incompatibile cu exercițiul profesiei de avocat, el se va considera, prin această chiar, ca șters din tabloul avocaților, și nu va putea fi reinscris de cât în baza unui noui cereri, după încetarea acelor funcțiuni».

Asupra acestui articol s'ar putea ivi chestiunea a se ști, dacă în contra hotărârii prin care consiliul de disciplină șterge pe un avocat din tablou, sub cuvânt că s'ar găsi în vre-un cas de incompatibilitate, se poate face apel de avocatul interesat.

Art. 31 din proiect, nu ne vorbește de cât despre dreptul de apel contra încheierilor consiliului date în cas de abateri de la datorie și infracțiuni disciplinare. Pentru a nu se da loc la discuțiuni, cred, că ar trebui adăugat articolului 14 un aliniat în care să se înscrie formal, dreptul de apel pentru avocatul șters pe motiv de incompatibilitate.

Am terminat ast-fel și cu această parte importantă a reformei, privitoare la incompatibilitate.

(Va urma)

Em. M. Dan
Avocat

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 29 Noembrie 1902

Președenția D-lui CH. PHEREKYDE, Consilier

Zoe Gr. Păucescu cu Gh. Alexescu și alții

Prescripțiune.—Lucruri mișcătoare.—Posesiune.—Prescripțiune instantanee.—Condițiuni.—Revendicare.—Probe.—Cine este dator a face proba.—Probe admisibile.—Act scris.—Proba testimonială.—Presumpții.—(Art. 1191, 1198, 1854, 1899 și 1909 din codul civil).—Societatea creditului funciar.—Drepturile sale asupra averii debitorului său.—Privilegiu.—Gagiu.—Urmărirea averii mișcătoare aflată pe imobilul ipotecat.—Când se poate face.—(Art. 56 din legea creditului funciar; art. 1718 și 1828 din codul civil).

1) *Proprietatea lucrurilor mișcătoare se dobîndește prin însăși posesiunea lor, în virtutea unei prescripțiuni ce se îndeplinește de îndată, fără curgere îndelungată de timp, destul numai ca posesiunea să fie sub nume de proprietar și cu bună credință.*

Orî, cum posesorul este presupus că posedă pentru sine, sub nume de proprietar și cu bună credință, rezultă că în ochii legii posesorul lucrurilor mișcătoare este proprietarul lor, și cel ce le revendică este dator să dovedească precaritatea posesiunii deținătorului și această probă nu se poate face de cât după regulile dreptului comun.

Ast-fel, când bunul revendicat este de o valoare mai mare de 150 lei, și revendicantul susține că lucru a fost dat în deposit, în locațiune, cu împrumut, sau că posesorul l' deține în virtutea verii căreia alte convențiuni la care revendicantul sau autorul lui a consimțit, proba acestor cause juridice,

de unde ar decurge precaritatea posesiunii deținătorului, nu poate rezulta de cât dintr'un act scris.

Din contra, reclamantul este în drept a recurge la proba testimonială saă la presumpțiuni, când el ar fi pierdut lucrul reclamat, ar fi fost victima unui delict, saă s'ar găsi în casurile excepționale ale art. 1198 din codul civil.

2) *Societatea creditului funciar, prin art. 56 din legea și statutele ei, și-a rezervat într'un mod expres, pe lângă privilegiu speciale, toate drepturile ce aparțin orî cărui creditor, și dar în această calitate și în virtutea art. 1718 din codul civil, după care toată averea debitorului este gagiul creditorului, societatea creditului funciar poate să sequestreze și să urmărească averea mișcătoare ce se află pe imobilul ipotecat ei, mai înainte chiar de a fi pusă în posesia aceluî imobil, fără a contraveni prin aceasta articolului 1828 din codul civil, căci acest articol aducând o restricțiune la regula generală, el nu șt găsește aplicarea de cât în cazul vînzării imobilului.*

Decisiunea 444/902. — Respins recursul făcut de Zoe Gr. Păucescu contra decisiunii Curții de apel din București, s. I, No. 492/97, dată în proces cu Gh. Alexescu și alții.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier I. Duca;

Pe d-l avocat C. G. Disescu în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-nii avocați I. Rădoi și Gr. Vulturescu în combateri, și

Pe d-l procuror de secție St. Stătescu în conclusioni fiind minorî în cauză.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

I. «Violarea și greșită aplicare a art. 1909 Cod civ. și exces de putere. În adevăr, am cerut înaintea instanței de fond ca Direcțiunea societății de credit rural împreună cu cei-l'alți intimați cari invocau ca probă a faptului că grăul era proprietatea d-lui Alexescu împrejurarea că acesta l' deținea, să dovedească titlu achizițiunii și buna credință.

«Instanța de fond înțelegând și aplicând greșit art. 1909 Cod civ. îi dispensează de a face această probă și prin exces de putere respinge chiar proba ce făcusem cu martorii că grăul era al meu, și păstrat numai în magazia d-lui Alexescu».

Avend în vedere recursul făcut de Zoe Gr. Păucescu în contra decisiunii Curței de apel din București, s. I cu No. 192/1897, din care rezultă:

Că societatea creditului funciar rural din București a sequestrat averea mobilă ce se găsea pe moșia Plopi-Rioșani, proprietatea debitorului său Gr. Alexescu, avere ce mai era urmărită de Stat, Th. Șabechi, Achile Hagi Petre și Isac M. Elias, toți aceștia creditori chirografari ai lui Gr. Alexescu;

Că, în urma înființării acestui sequestru, Zoe Gr. Păucescu, atât în numele său personal cât și ca tutoare legală a minorilor săi fii, a chemat în judecată pe susnumita societate și pe cei-l'alți creditori urmăritori, pentru a se recunoaște față cu dînsii că suma de 200 kile grău sequestrată este proprietatea ei, iar nu a debitorului urmărit Gr. Alexescu, cerând de a se scoate de sub urmărire această cantitate de grău, și daune întărese pentru prejudiciul suferit;

Că atât tribunalul cât și Curtea de apel au respins cererea reclamantei ca neîntemeiată ;

Considerând că, în vederea unui interes social, acela de a înlesni tranșacțiunile comerciale și a asigura temeinicia lor, legiuitorul a stabilit în principiu, prin art. 1909 din Cod. civil, că proprietatea lucrurilor mișcătoare se dobândește prin însăși posesiunea lor, în virtutea unei prescripțiuni ce se îndeplinește de îndată, fără a curge îndelungată de timp, destul numai ca posesiunea să fie sub nume de proprietar și cu bună credință ;

Considerând că după articolele 1854 și 1899 din Cod. civil posesorul este presupus că posedă pentru sine, sub nume de proprietar și cu bună credință ;

Considerând că din combinarea acestor texte de lege, art. 1909, 1854 și 1899 sus citate, rezultă că în ochii legii posesorul lucrurilor mișcătoare este proprietarul lor, și că cel ce le revendică este dator să dovedească precaritatea posesiunii deținătorului ;

Considerând că, în lipsa unei dispozițiuni excepționale, această probă nu se poate face de cât după regulile dreptului comun ;

Că, ast-fel, când lucrul revendicat este de o valoare mai mare de 150 lei, și revendicantul susține că lucrul a fost dat în deposit, în locațiune, cu împrumut, sau că posesorul l' deține în virtutea verii-cărei alte convențiuni la care revendicantul sau autorul lui a consimțit, proba acestor cauze juridice, de unde ar decurge precaritatea posesiunii deținătorului, nu poate rezulta de cât dintr'un act scris, conform art. 1191 Cod civil ;

Că din contră reclamantul este în drept de a recurge la proba testimonială sau la presupțiunii, când el ar fi pierdut lucrul reclamat, ar fi fost victima unui delict, sau s'ar găsi în casurile excepționale ale art. 1198 din Cod civil ;

Considerând că, în specie, Zoe Gr. Păucescu, revendicând proprietatea a unei cantități de 200 kile grâu ce se posedă de Gr. Alexescu, și ne invocând nici unul din casurile excepționale prevăzute de art. 1198 C. civ., pentru a dovedi precaritatea posesiunii deținătorului, cu drept cuvânt Curtea de apel a respins proba testimonială ce propunea și a respins acțiunea ;

Că, procedând ast-fel, instanța de fond a făcut o bună aplicare a principiilor de drept și a dat o sănătoasă interpretare art. 1909 din Codicele civil ;

II. «Violarea art. 57 și 61 din legea creditului și omisiune esențială. Atât prin petițiunea introductivă de apel, cât și înaintea onoratei Curți am susținut că, chiar de am admite că răposatul Gr. G. Păucescu era ținut la plata datorită Creditului de către Gr. Alexescu asupra moșiei Plopî-Rioșeanu de oare-ce împrumutul era contractat de amândoi totuși, Creditul, nu putea proceda la vre-o urmărire de cât conformându-se legii sale speciale, cerând punerea în posesiune a averii ipotocate conform art. 57 din legea creditului, urmând ca în urmă să procedă la vânzarea imobilului conform art. 61 legea Creditului și numai în cazul când nu s'ar fi despăgubit prin mijloacele care-i acordă legea sa specială Creditul putea recurge la altă avere a debitorilor săi și în specie la averea personală a răposatului Gr. G. Păucescu.

«Onorata Curte omite a se pronunța asupra acestui mijloc al nostru de apărare și comite ast-fel omisiune esențială violând art. 56 și 61 din legea Creditului funciar rural».

Considerând că societatea Creditului funciar, prin art. 56 din legea și statutele ei, și-a rezervat într'un mod expres, pe lângă privilegiile speciale, toate drepturile ce aparțin ori-cărui creditor ; că în această calitate și în virtutea art. 1718 C. civ., după care toată averea debitorului este gagiul creditorului, sus numita societate putea să secuestreze și să urmărească averea mișcătoare ce se afla pe imobilul ipotecat mai înainte chiar de a fi pusă în posesiunea aceluși imobil, fără a contraveni prin aceasta articolului 1828 C. civ., căci acest

articol aducând o restricțiune la regula generală, el nu și găsește aplicarea de cât în cazul vânzării imobilelor ;

Considerând că, de alt-fel, Zoe Gr. Păucescu ne invocând înaintea instanței de fond de cât dreptul ei de proprietate asupra grâului urmărit de zisa societate, și acest drept nefiindu-i recunoscut în justiție, dânsa nu avea calitate de a contesta modul de urmărire al unei averi străine ;

Că deci omisiunea, ce se invocă, nu este esențială iar motivul urmează a se respinge ca fără interes.

Asupra ultimului motiv :

III. «Exces de putere, nemotivare și omisiune esențială.

«Tribunalul îmi respinge acțiunea față de cei-l'alți creditori urmăritori ai d-lui Alexescu sub cuvânt că de oare-ce acțiunea mi s'a respins față de creditul rural cată să mi se respingă și față de cei-l'alți intimați ca fără interes.

«Am susținut înaintea Curței, atât prin petițiunea introductivă de apel cât și în cursul desbaterilor că tribunalul judecând ast-fel comite o eroare gravă de drept, căci obligă pe răposatul Gr. G. Păucescu să suporte urmărirea creditorilor lui Gh. Alexescu, pe propria sa avere.

«Onorata Curte asupra acestui punct de apărare uită de a se pronunța comițând cu chipul acesta o omisiune esențială și un exces de putere și nemotivare».

Considerând că înaintea instanței de fond Zoe Gr. Păucescu n'a invocat față de creditorii chirografari alt motiv de cât acela invocat față de societatea creditului funciar, adică acela că dânsa este proprietara grâului urmărit, și Curtea de apel constatând că reclamanta nu poate dovedi într'un mod legal dreptul ei de proprietate, i-a respins cererea față de toți creditorii ;

Că, decidând ast-fel, Curtea nu a comis nici esces de putere, nici omisiune esențială, iar acest mijloc de casare fiind identic cu cel d'întâiu, el urmează a fi respins pentru aceleași considerente.

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

JURISPRUDENȚĂ STRĂINĂ

TRIBUNALUL IMPERIULUI GERMAN (Reichsgericht)

(Curtea de casație)

Audiența de la 6 Iulie 1900

Prescripție liberatorie.— Străini.— Dobândi.— Prescripție quinquenală. — Legea aplicabilă în specie. — Legea care cărmuește raporturile juridice ale părților.— (Art. 2277 C. fr. — Art. 1907 C. rom.). — Neinvocarea acestei prescripții din oficiu de către judecători.

Legea care servește a determina dacă prescripția quinquenală, statornicită de art. 2277 C. fr. (1907 C. civ. rom.), trebuie să fie admisă, este acea care cărmuește raporturile juridice ale părților, iar nu legea locului unde se urmărește procesul (lex fori).

Prescripția statornicită de art. 2277 C. fr. (1907 C. rom.), aplicabilă dobânditorilor moratorii judiciare, de și este de ordine publică de o natură specială, totuși nu poate fi admisă de judecători din oficiu, ci numai după cererea părții interesate.

Tribunalul,

Mijlocul invocat de recurent contra respingerii prescripției, întemeiată pe art. 2277 C. fr. (1907 C. rom.), nu poate fi admis.

Tribunalul de apel a decis, în adevăr, apreciând bine faptele, și fără a comite vre-o eroare de drept, că raporturile juridice invocate în hotărîrea tribunalului din Stuttgart, din 18 Iulie 1878, trebuie să se judece după dreptul comun; concluziunea sa, conformă în această privință, jurisprudenței constante a Trib. Impe-

riului, este că chestiunile relative la prescripția liberatorie, trebuie să se reguleze după legea care cărmuește relațiile juridice ale părților, iar nu după legea unde se judecă procesul (*lex fori*).

Hotărîrea tribunalului de apel este, de asemenea, conformă unei decizii a Tribun. Imperiului din 16 Februar 1893 (*Entscheidungen in Civilsachen*, t. III, p. 353), când decide că art. 2277 C. fr. (1907 C. rom.), se aplică dobînditorilor moratorii și acelor acordate de justiție.—In ceea ce privește interpretarea acestui text, s'a decis une-orî (cpr. Trib. Wissemburg, 16 Martie 1870, Sirey, 70. 2. 221), că el statornicește o prescripție absolută, și că prin urmare, judecătorul trebuie să-o aplice din oficiu. După o altă părere, mai juridică, prescripția edictată de art. 2277 C. fr. (1907 C. rom.), este o prescripție de ordine publică de o natură specială, care nu poate fi aplicată de judecătorii din oficiu, ci numai după cererea părților, care însă trebuie să se aplice fără a se examina natura relațiilor juridice ce au dat loc la dobîndi (Cpr. Rolin, *Pr. du dr. international privé*, III, 1501; Aubry et Rau, I, § 31, p. 166, ed. a 5-a). După o a treia părere, consacrată prin o decizie a Curții din Chambéry (Sirey, 70. 2. 9), și admisă de Laurent (*Dr. civ. internat.*, VIII, 256, p. 363) (*), pe care a admis-o, cu drept cuvînt în specie, și trib. de apel, modul de aplicare a art. 2277 C. civ. (1907 C. rom.) se referă la scopul ce el urmărește de a apăra pe debitor; de unde rezultă că raporturile juridice din care s'a născut dreptul la dobîndi, și dreptul aplicabil acestor relații juridice, singure pot servi a determina dacă această prescripție este, sau nu, aplicabilă, etc.

(Din Sirey, 1902. 4. 16).

Observație.— Prescripția, fiind de drept natural, poate fi propusă de străini. Asupra acestui punct nu incupe nici o îndoială (!). Singura excepție care se face, în această privință, prin Constituția noastră (art. 7), este numai în privința imobilelor rurale (2); și această soluție este, după părerea noastră, aplicabilă și Românilor din alte State, cât timp ei n'a născut dreptul la dobîndi, pe cale legislativă, recunoașterea calității lor de Român conform art. 9 din Constit., pentru-că până atunci ei sunt tot străini (3).

(*) In corpul hotărîrii, din eroare se citează t. III a lui Laurent, în loc de t. VIII. Am îndreptat, deci, această citație, datorită probabil unei greșăli de tipar.

(1) Veđi Aubry et Rau, I, § 78, p. 507, nota 39, ed. a 5-a. Troplong, *Prescription*, I, 35. Massé, *Dr. comm.*, I, 511. Demolombe, I, 243. Laurent, I, 433. Vincent et Pénaud, *Dictionn. de dr. internat.*, V^o *Prescription*, 1. Marcadé, *Prescription*, art. 2219, No. IV, p. 6.

(2) «Considerând, ăice trib. din Bacău, că, între modurile prin care cine-va poate dobîndi o proprietate, art. 645 C. civ. enumără și prescripția; că ast-fel, rezultă dar incontestabil că numai Românii, sau acei naturalizați Români, pot dobîndi prin prescripție, sau prin ori-ce alt titlu, imobile rurale în România, etc.». *Dreptul* din 1895, No. 43, pag. 360, col. 1. — Veđi însă Al. Degré, *Dreptul* din 1886, No. 32, pag. 249, și *Ser. juridice*, IV, p. 98. «Art. 7 Constit., ăice acest autor, nu oprește pe străini de a dobîndi posesiunea imobilelor rurale. Străinii, deci pot dobîndi imobile rurale prin usucapiune». La aceasta răspundem: Constituția oprește pe străini de a dobîndi imobile rurale; or, usucapiunea este un mod de dobîndire sau achizițiune a proprietății (art. 645 C. civ.).

(3) Cas rom. Bulet. s-a I, 1891, p. 1981, și *Dreptul* din 1891, No. 72.— *Contră*: Cas rom., secții-unite, *Curierul Judiciar* din 1902, No. 1 (decisie criticată de noi). *Curierul Judiciar*, loco cit.

Care este, însă, legea aplicabilă în materie de prescripție la caz de conflict de legislațiuni?

In cât privește usucapiunea sau prescripția achisitivă, fie vorba de imobile, fie de mobile corporale considerate în mod individual (art. 1909), toată lumea recunoaște că se aplică legea situațiunii lor (*lex rei sitae*), chiar când ele sunt posedate de străini, pentru-că usucapiunea interesând organizarea proprietății, este, ca atare, de ordine publică. Statutul real va fi, deci, în ori ce caz, aplicabil în specie, fie vorba de indigeni, sau de străini (4).

Ce trebuie să decidem în privința prescripției liberatorii? Soluția de mai sus este incontestabilă, de câte-orî este vorba de acțiuni reale, precum: acțiunea în revendicare (art. 1890) și acele confesorii și negatorii, privitoare la servituți. Pentru aceleași motive se va aplica legea situațiunii atât în privința stîngerei acțiunilor reale cât și a drepturilor reale (5).

In cât privește însă chestiunea de a se ști ce lege cărmuește prescripția extincitivă a obligațiilor, ea este din cele mai controversate:

1° După un sistem, se susține, în adevăr, că prescripția liberatorie sau extinctivă a unei acțiuni personale, care nu are alt obiect de cât plata unei obligațiuni, ar atârna de legea domiciliului creditorilor (6);

2° După un alt sistem, care, în Franția, se consideră ca tradițional, ar trebui să se aplice, în specie, legea domiciliului debitorului (7);

(4) Cpr. Pothier, *Prescription*, IX, 247, p. 403 urm. (ed. Bugnet). T. Huc, I, 120 urm., 131 urm., și XIV, 542. Laurent, *Dr. civ. international*, VIII, 235 urm., 240 urm. Despagnet, *Pr. de dr. internat privé*, 420, p. 752 urm. (ed. a 3-a, 1899). Vincent et Pénaud, *op cit.*, V^o *Prescription*, 2 urm. A. Weiss, *Tr. élément. de dr. internat. privé* (ed. a 2-a, 1890), p. 593 urm. Baudry et Tissier, *Prescription*, 967 urm. Aubry et Rau, I, § 31, p. 136 și 158 (ed. a 5-a). Marcadé, *Prescription*, art. 2219, No. VI, p. 9.

(5) Despagnet, *op. și loco cit.*, p. 754. Laurent, *op. cit.*, VIII, 247. Massé *Dr. comm.*, I, 558. Marcadé *loco cit.* Vincent et Pénaud, *op. și V^o cit.*, 4. T. Huc, XIV, 542, și autorii *supra* citați.

(6) Pothier, *Prescription*, IX, 251. Toți autorii citează pe Pothier ca partisan a acestei opinii, afară de Baudry et Tissier (*Prescription*, 977) și Surville et Arthuys (*Cours élément. de dr. internat. privé*, 271, p. 281, ed. a 3-a, 1900), cari ăic că Pothier se referă numai la prescripția achisitivă a mobilelor și la prescripția care permite posesorului unui fond de a l libera de rentele constituite și nedecarate în momentul contractului. Și, în adevăr, Pothier (*loco cit.*) se exprimă în termenii următori: «*La prescription des rentes constituées et des meubles est régie par la loi qui régit la personne de celui qui en est le propriétaire, c'est à dire par la loi de son domicile*».

(7) Cas. fr. D. P. 69. 1. 135. Sirey, 69. 1. 49, și nota lui Labbé, D. P. 84. 1. 287. C. Besançon, D. P. 83. 2. 211. Inalta Curte a Țărilor-de jos, *J. Clunet*, anul 1874, p. 141. Trib. cant. Vaud, Sirey, 82. 4. 41, și nota lui Er. Lehr, Trib. Paris, *J. Clunet*, anul 1892, p. 712, și anul 1894, p. 145. Veđi în acelaș sens, Marcadé, *op. cit.*, No. VI, p. 10 urm. Vincent et Pénaud, *op. cit.*, *Prescription*, 7 urm.—Unii admit, însă, că domiciliul

3° Un al treilea sistem aplică, în specie, legea locului unde se judecă procesul (*lex fori*), pentru motivul că prescripția ar fi mai mult privitoare la executarea contractului, de cât la validitatea și substanța lui: «*Ratio hæc est, dicitur Huber (8), quod præscriptio non pertinet ad valorem contractus, sed ad tempus et modum actionis instituendæ, quæ per se quasi contractum separatumque negotium constituit*»;

4° Al patrulea sistem aplică legea locului unde obligația trebuie să se execute (*lex loci executionis*) (9);

5° În fine, ultimul sistem, care ni se pare cel mai juridic, și pe care l'a admis atât decizia ce adnotăm, cât și tribunalul de Ilfov (14 Dechem. 1895) (10), este acel care pune în principiu că prescripția se îndeplinește după legea care cârmuește însuși contractul și care este legea națională a părților, când ele au aceeași naționalitate, sau legea locului unde s'a făcut contractul (*lex loci contractus*) în caz contrar (11); pentru-că creditorul fiind obligat a'și exercita într'un termen oare-care dreptul său, sub pedeapsă de a'l perde, cu drept cuvânt se poate considera prescripția ca referindu-se la o modalitate a creanței. «Nu este oare rațional de a se crede, dicit Demangeat, că s'a convenit în mod tacit că acțiunea nu va putea fi exercitată de cât un timp oare-care, determinat de legea țării în

debitorului se determină în mod invariabil în momentul nașterii obligației (Surville et Arthuys, *op. cit.*, 271, p. 281), iar altii, în momentul urmăririi. (Félix-Demangeat, *Dr. internat. privé*, I, 100, p. 239 urm.). Veđi și Bertauld (*Quest. pratiques et doctrinales de Code Napoléon*, I, 150, p. 116), după care prescripția nu s'ar determina de legea domiciliului debitorului de cât numai atunci când acest domiciliu ar fi locul executării obligației.

(8) Huber, *De conflictu legum*, 7. *De jurisprudence univers.*, III, capit. XI, § 34. Veđi în acest sens: C. Alger, Sirey, 89. 2, 104 Trib. sup. Imperiului german, *J. Clunet*, 1877, p. 243. C. de apel Bois-le-Duc (Olanda), Sirey, 83. 4. 9, și nota lui A. Esmein. Labbé, nota în Sirey, 69, 1. 50, colona 3. Veđi și *J. Clunet*, 1895, p. 67 urm. articolul anonim: *Questions et solutions pratiques*. În acest sens se pronunță mai mulți autori germani, englezi și americani, precum: Schäffner (*Entwickelung des internationalen Privatrechts*), Mittermaier, Story, Kent, Westlake, Lawrence, Wheaton, etc. Veđi Vincent et Pénaud, *op. cit.*, *Prescription*, 17 urm.

(9) Massé, *Dr. comm.*, I, 559, p. 460 (ed. a 2-a). Troplong, *Prescription*, I, 38. Er. Lehr, *Revue de dr. international*, anul 1881, p. 516 și *France judiciaire*, anul 1882, 1, p. 106 urm. Picard, *J. Clunet*, anul 1881, p. 476. Veđi și nota în *J. Clunet*, anul 1877, p. 244, 245. Haus, *Dr. privé qui régit les étrangers en Belgique*, p. 293. Cpr. Trib. Paris, Sirey, 81. 2, 218.—Veđi combaterea acestui sistem în nota lui Labbé, Sirey, 69. 1. 49 urm.

(10) Veđi *Dreptul* din 1896, No. 16, și nota d-lui Em. Miclescu. Această sentință este publicată de două ori în *J. Clunet*, anul 1897, p. 879, și anul 1889, p. 424. Veđi în acelaș sens: C. Alger, Sirey, 49. 2. 264. C. Chambéry, Sirey, 70. 2. 9. Senatul dirigent din Varsovia, *J. Clunet*, 1874, p. 333. Trib. com. St Petersburg, *J. Clunet*, 1881, p. 189. C. supremă din Austria, *Zeitschrift für das ges. Handelsgericht*, II, I. 135. Trib. Anvers, *J. Clunet*, 1886, p. 373. C. Bordeaux, Sirey, 92. 2. 76 etc.

(11) Cpr. Trib. Ilfov, *Dreptul* din 1903, No. 11.

care această acțiune a luat naștere. Dacă am contractat cu un Englez în Anglia, unde presupun că obligațiile se prescriu prin două-zeci de ani, nu este oare ca și cum aș fi dis debitorului că va trebui să-l urmăresc în termenul de două-zeci de ani?» (12). Acest sistem are imensul avantaj de a fixa timpul prescripției într'un mod neschimbător, și de a nu permite creditorului sau debitorului de a schimba termenul ei după voința lor.

Din cele mai sus expuse rezultă că prescripția quinquenală, prevădută de art. 1907 nu va putea fi opusă, în România, contra cererei plăței dobândilor unei datorii, contractată într'o țară în care această prescripție nu este admisă (13).

Dar, dacă asemenea prescripție își are ființă în legea națională a părților, sau în legea în care s'a încheiat contractul, ea va putea fi opusă înaintea tribunalelor române, chiar dacă ea ar fi mai lungă de cât cea prevădută de legea română. Este adevărat că unii autori se depărtează de la această soluție, admitând, de exemplu, că un Francez, urmărit înaintea tribunalelor franceze, ar putea să opue prescripția prevădută de legea franceză, dacă ea i-ar fi mai favorabilă (14). ; însă această concesie distruge aproape întregul sistem mai sus expus, după cum observă cu drept cuvânt Braudry et Tissier (15).

În orî ce caz, prescripția statornicită de art. 1907, nu poate fi invocată de judecători din oficiu (16), nici să fie propusă pentru prima oară înaintea Curței de casație (17); pentru-că, de și ea are de scop, după cum a spus Bigot-Préameneu în expunerea de motive, de a împedea ruina debitorilor prin acumularea unor dobânđi exorbitante (18), și de și

(12) Demangeat, *Condition des étrangers*, p. 358. Despagnet, *op. cit.*, p. 317, p. 621, 622. T. Huc, I, 164. Weiss, *op. cit.*, p. 644, 645. Flandin, *J. Clunet*, anul 1881, p. 230. Renault, *Revue critique*, anul 1882, t. 48, p. 723. Lyon-Caen et Renault, *Tr. de dr. comm.*, IV, 664. Lainé, *Bullet. soc. de législ. comparée*, anul 1890, p. 551. Laurent, *op. cit.*, VIII, 254. Asser et Rivier, *Dr. internat.*, 38, p. 81 urm. a trad. Schina. Savigny, *System des heutigen römischen Rechts*, VIII, § 374 III, p. 27 a trad. Guenoux. Ballot, Demangeat, Plocke et Vatismenil, consultație publicată în *Revue pratique de dr. fr.*, anul 1859, t. 8, p. 333 urm. Aubry et Rau, I, § 31, p. 165 (ed. a 5-a). Veđi și autoritățile citate în Vincent et Pénaud, *op. cit.*, *Prescription*, 26 urm.

(13) Cpr. C. Chambéry, Sirey, 70. 2. 9.

(14) Aubry et Rau, *loco cit.*, Weiss, *op. cit.*, p. 645.

(15) Baudry et Tissier, *Prescription, op. cit.*, p. 613, nota 1, *in fine*.

(16) Baudry et Tissier, *op. cit.*, 772. Labbé, nota în Sirey 70. 2, p. 221.—*Contrà*: Trib. Wissemburg, Sirey, *loco cit.* (decizie cu drept cuvânt criticată de Labbé).

(17) Baudry et Tissier, *op. și loco cit.* Labbé, nota citată. T. Huc, XIV, 486. Cas. fr. Sirey, 87. 1. 93. D. P. 95. 1. 425.

(18) Regele Franței, Ludovic al XII-lea, care cel întâi, a statornicit această prescripție quinquenală prin ordonanță sa din 1510, dicea în art. 72 a acestei ordonanțe: «*Plusieurs sont mis à pauvreté et destruction, pour les grands arrérages que les acheteurs de rentes laissent courir sur eux, qui montent souvent plus que le capital*».

ea se întemeiază pe considerații de interes general, totuși ea nu interesează mai mult ordinea publică de cât prescripția cea lungă, care știut este că nu poate fi invocată din oficiu, nici fi propusă pentru prima oară înaintea Curței de casație (art. 1841 C. civ., 1971 C. Calimach) ⁽¹⁹⁾.

Prescripția quinquenală, constituind un mod de liberare independent de plata presupusă, debitorul poate să recunoască că n'a plătit, și cu-toate-acestea, s'o opue creditorului ⁽²⁰⁾, fără ca acest din urmă să i poată deferi jurământul decisoriu asupra faptului plății ⁽²¹⁾. Numai prescripțiile scurte statornicite de art. 1903 și 1904 pot fi combătute prin jurământ, pentru-că ele se întemeiază exclusiv pe o presumpție de plată ⁽²²⁾.

Prescripția quinquenală, statornicită de art. 1907, se aplică rentelor perpetue și acelor pe viață, pensiunilor alimentare, și chiar pensiunilor ce au a se presta de Stat, comună, etc.; pentru-că ele constituiesc niște creanțe care au de obiect o prestațiune periodică și determinată ⁽²³⁾. Ea se aplică chirilor și arendilor ⁽²⁴⁾, dobîndilor convenționale, legale, și chiar moratoriilor său judiciare ⁽²⁵⁾; cupoanelor, titlurilor la purtător ⁽²⁶⁾, etc. Ea se aplică, după părerea noastră, chiar anuităților datorite Creditului fonciar ⁽²⁷⁾, dobîndilor dotei ⁽²⁸⁾, etc.

⁽¹⁹⁾ Cpr. Cas. fr. D. P. 1901. 1. 350. Cas. rom. Bulet. s-a 1, 1900, p. 773 (decisie la care am luat și noi parte). Veđi t. VII a Comentariilor noastre, p. 455, *ad notam*.

⁽²⁰⁾ Baudry et Tissier, *op. cit.*, 769. Laurent, XXXII, 433. Marcadé, *Prescription*, art. 2277, No. V. Leroux de Bretagne. *Nouv. Tr. de la prescription*, II, 1234. Aubry et Rau, VIII, § 774, p. 433. T. Huc, XIV, 487. Guillaouard, *Prescription*, II, 655. Labbé, nota citată în Sirey, 70. 2. 221. Cas. fr. D. P. 85. 1. 30. Sirey, 84. 1. 335.—*Contra*: C. Rouen, Sirey, 42. 2. 318.

⁽²¹⁾ T. Huc, *loco cit.* Baudry et Tissier, *op. cit.*, 770. Cas. fr. D. P. 82. 1. 44.

⁽²²⁾ Veđi t. VII a Coment. noastre, p. 374 urm.
⁽²³⁾ Cas. rom. *Dreptul* din 1893, No. 61, și Bulet. s-a 1. 1893, p. 582. Cpr. Baudry et Tissier, *op. cit.*, 775. Laurent, XXXII, 440.

⁽²⁴⁾ Dacă, însă, datoriile provenite din chirii său arendi, au fost recunoscute de debitor prin osebite inscripții, aceste inscripții constituind titluri deosebite de acele primitive și eficace prin ele-însăși, dau naștere la o nouă obligație, care urmează a fi supusă în privința prescripției, dreptului comun. Cas. rom. secți. unite, *Curierul Judiciar* din 1898, No. 40 și Bulet. 1898, p. 1253.

⁽²⁵⁾ Thiry, IV, 641. Arntz, IV, 2067. Laurent, XXXII, 448 urm. Baudry et Tissier, *op. cit.*, 781 urm. T. Huc, XIV, 494 urm. Leroux de Bretagne, *op. cit.*, II, 1239 urm. Chestiunea, cu-toate-acestea, este controversată. Veđi în sens contrar: Duranton, XXI, 434. Vazeille, *Prescription*, II, 612 (ed. din 1832), etc.

⁽²⁶⁾ Cas. rom. Bulet. s-a 1. 1898, p. 404. *Curierul Judiciar* din 1901, No. 28. Capitalul titlurilor la purtător, eșite la sortii, se prescrie însă după dreptul comun, adecă prin trei-deci de ani. Cas. rom. Bulet. și *Curierul Judiciar*, *loco cit*

⁽²⁷⁾ Veđi articolul ce am publicat, în această privință, în *Curierul Judiciar*, din 1901, No. 7, combătând părerea contrară, susținută de excelentul nostru amic, Gr. Vulturescu, în *Dreptul* din 1900, No. 11.

⁽²⁸⁾ Leroux de Bretagne, *op. cit.*, II, 1243. Cpr. C. Galați.

Într'un cuvânt, tot ce se plătește cu anul său la termene periodice mai scurte, să prescrie prin cinci ani. Această prescripție se aplică, după Curtea noastră supremă, la ori-ce dări periodice, vericare ar fi natura creanței din care ele ar decurge, legea nefăcând în această privință nici o distincțiune. După această teorie, prescripția quinquenală s'ar aplica și la restituirea fructelor percepute de un posesor de rea credință, cu începere de la hotărîrea definitivă, care determină cotitatea lor și le transformă într'o condemnațiune bănească anuală; căci, în asemenea caz, cotitatea creanței fiind determinată, și creditorul avînd la dispoziție un titlu executoriu, el s'a făcut culpabil de a nu fi urmărit veniturile sale periodice și de a fi provocat printr'o neglijență prelungită ruina debitorului său ⁽²⁹⁾.

Ea nu se aplică însă unei datorii, care ar fi plătitoare cu anul, său la termene periodice ⁽³⁰⁾; nici obligațiunei impusă moștenitorului de a da creștere și întreținere unui copil, pentru-că această din urmă obligație nu are de obiect o prestațiune periodică.

Prescripția, statornicită de art. 1907, este susceptibilă de intrerupere, ca și celelalte prescripții ⁽³¹⁾.

Am mai avea multe de șis asupra art. 1907; însă ne oprim de-o-cam-dată aci, pentru-că nu ni-am propus a face un studiu complet asupra acestui text, ci de a șice numai câteva cuvinte asupra unei decisiuni, relativă la o chestiune de drept internațional.

D. Alexandresco

INFORMAȚIUNI

Asupra proiectului de lege al d-lui ministru de justiție Eugen Stătescu referitor la corpul avocaților, a apărut un studiu datorit penii d-lui C. Molănescu avocat în T.-Severin, intitulat «Noțiuni asupra noului proiect de lege al corpului de avocați».

Autorul acestui studiu examinează reformele aduse prin noul proiect și conchide la admiterea lui cu oare-cari modificări.

Dreptul din 1899, No. 83. Trib. Ilfov, *Dreptul* din 1901, No. 45.—Veđi însă C. București, *Dreptul* din 1901, No. 45 și *Curierul Judiciar* din 1901, No. 35.

⁽²⁹⁾ Cas. rom. *Curierul Judiciar* din 1896, No. 21, și Bulet. s. 1. 1896, p. 786.—Veđi însă Baudry et Tissier, *op. cit.*, 791.

⁽³⁰⁾ Thiry, IV, 641. T. Huc, XIV, 499.

⁽³¹⁾ Baudry et Tissier, *op. cit.*, 800. Thiry, IV, 641, *in fine*.

Incasatorul nostru voiajor d-l Riveanu fiind plecat în Moldova după încasările ziarului, rugăm pe onorații noștri abonati a ține seamă de sacrificiile ce ne impunem și a'i da tot concursul pentru a putea încasa abonamentele datorite. Acei cari se pun în curent cu plata, rugăm a ne avisa pentru a se putea trimite tabla de materii pe 1902, care repetăm, nu o trimitem, de cât numai celor ce sunt în curent cu plata abonamentului.

Abonamentele se poate trimite și prin mandat postal numai pe adresa d-lui CODREANU, Redactor-Administrator și Proprietar al ziarului.